

Modul 1

Problemformulering

Probl.formulering

Innholdsfortegnelse:

- Emne, tema, problemstilling
- Brainstorming
- Tankekart
- Velge problemstilling
- Formulere problemstilling
- Revidere problemstilling
- Oppsummering

En semester- eller prosjektoppgave ved universitetet er basert på en problemstilling. En problemstilling er det forskningsspørsmålet som du skal belyse i oppgaven din.

Proessen med å finne frem til en god problemstilling kan virke vanskelig hvis du ikke har gjort det tidligere. I denne modulen vil du lære om noen verktøy som kan hjelpe deg på veien til å formulere en god problemstilling. I denne modulen skal du lære å:

- * bruke brainstorming for å finne et tema
- * bearbeide et tema ved hjelp av tankekart
- * formulere en problemstilling

EMNE, TEMA, PROBLEMSTILLING

I denne modulen vil du støte på begrep som emne, tema og problemstilling. Vi legger følgende i disse begrepene:

Med emne mener vi det faget du skal skrive oppgave i. Eksempler på slike fag fra NTNU er Grunnkurs i programmering og Det globale samfunn

Et emne er delt inn i en rekke tema. Noen av disse temaene blir kun dekket av pensum, mens andre tema blir også tatt opp på forelesninger. Eksempler på slike tema fra emnet Det globale samfunn er: Miljøendringer og miljør Samarbeid, Bioteknologi, miljø og «føre-var-prinsippet» og Næringslivsetikk. Et tema kan igjen deles inn i en rekke undertema.

En problemstilling er det samme som et forskningsspørsmål. Problemstillingen din kan gjerne være stilt som et spørsmål, men den må ikke være det.

BRAINSTORMING FOR Å FINNE ET TEMA

Brainstorming kan være et nyttig redskap for å finne et tema for oppgaven din. Sett deg ned i fred og ro og noter tema fra pensum og forelesninger. Kanskje klarer du også å finne et par tema som ikke er behandlet i pensum, men som likevel er relevant for emnet ditt. Når du skal velge et tema bør du velge et tema som du:

- * synes er interessant
- * allerede kan noe om

BEARBEIDE TEMA VED HJELP AV TANKEKART

Det er viktig å velge et tema som passer til omfanget av oppgaven din. Et omfattende tema er for stort til en semesteroppgave på 10-15 sider. Du må derfor bearbeide temaet du har valgt og avgrense det. Dette er et steg på veien til å formulere en problemstilling.

Et verktøy du kan bruke for å avgrense et tema er et tankekart (mindmap på engelsk). Når du bruker et tankekart deler du opp temaet i flere undertema. Deretter deler du opp undertemaene i et nytt nivå med undertema. Et tankekart kan også avdekke interessante forbindelser mellom ulike undertema.

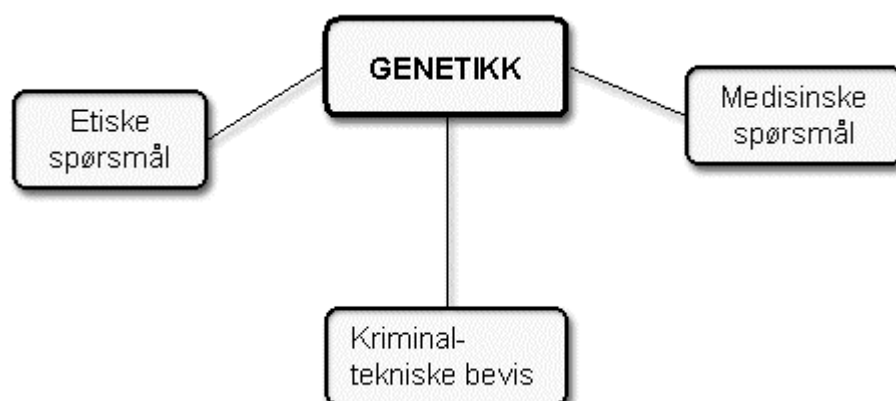

Se eksempel:

Tankekart - eksempel

Du skal skrive en oppgave innenfor temaet genetikk. Genetikk er et tema som kan være interessant både for medisinske, teknologer, naturvitere, samfunnsvitere, humanister og jurister.

Genetikk er et vidt tema som du må avgrense. Start med å skrive genetikk i en sirkel i midten.

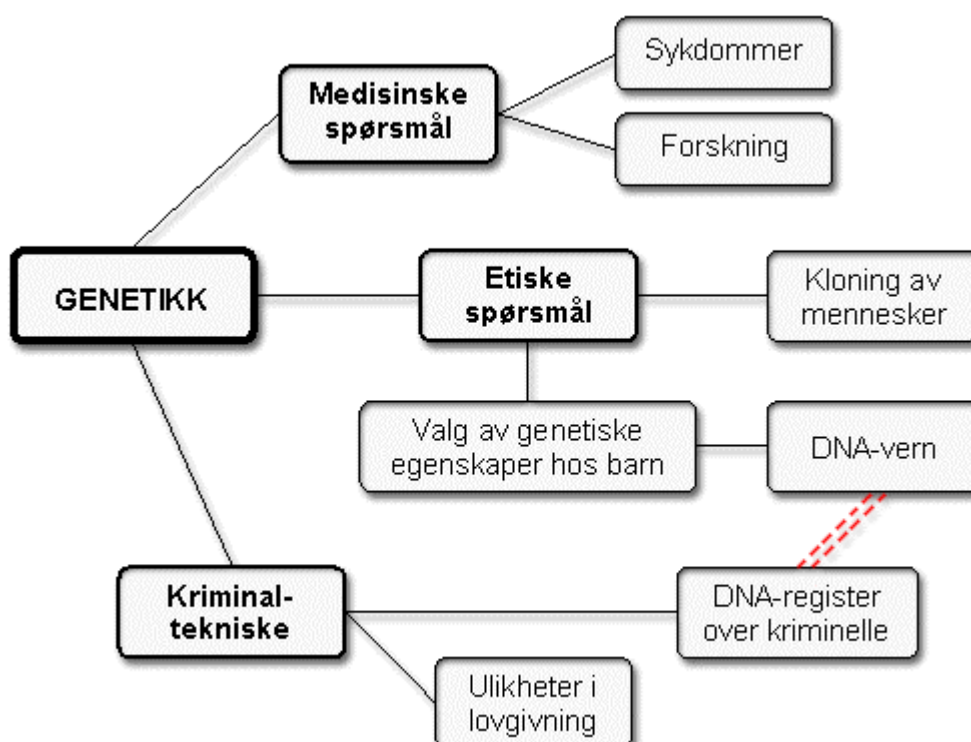

Skriv ulike aspekter ved temaet genetikk i sirkler rundt hovedtemaet. For å gjøre figuren enklere har vi i dette eksemplet kun skrevet opp tre undertema. Kan du finne flere?

De tre undertemaene etiske spørsmål, kriminal-tekniske bevis og medisinske spørsmål er fremdeles vide tema. Du bør derfor utvide tankekartet med en ny sirkel for å ytterligere smale inn temaet.

Hvis du ser forbindelser mellom undertema markerer du disse ved å trekke en linje. På bildet nedenfor har vi trukket en linje mellom DNA-vern og DNA-register over dømte kriminelle.

Hvis temaet ditt ikke er tilstrekkelig avgrenset kan du selvfølgelig legge til enda et nytt undernivå.

VALG AV TEMA OG PROBLEMSTILLING

Vårt eksempel på et tankekart avslørte en forbindelse mellom DNA-vern og DNA-register over dømt forbrytere. Kanskje kan dette danne grunnlag for en interessant problemstilling? Ulikheter i lovgivningen og konsekvenser av disse kan også være interessant å analysere.

Du kommer til å bruke mange timer på semesteroppgaven din. Du bør derfor velge et tema og problemstilling som du synes er interessant. Deretter bør du vurdere om det er realistisk at du blir ferdig med oppgaven innen innleveringsfristen. Husk å sett av ekstra tid hvis du velger et tema du ikke kjenner så godt til.

Å FORMULERE PROBLEMSTILLINGEN

Problemstillingen din kan være basert på et observert fenomen eller fakta.

La oss si at du har lagt merke til at Norge og USA har ulik lovgivning for bruk av biologiske kriminal-tekniske bevis i etterforskning av kriminelle handlinger. Du er særlig interessert i miljøkriminalitet som eggsanking, jakt og fangst av utrydningstruede fuglearter. Du vil derfor undersøke om ulik lovgivning på dette feltet har konsekvenser, og i tilfelle hvilke, for oppklaring av denne typen kriminalitet.

Problemstillingen kan for eksempel formuleres slik:

Hvilke konsekvenser har ulik lovgivning i Norge og USA for politiets mulighet til å bruke biologiske kriminal-tekniske bevis i oppklaringen av miljøkriminalitet?

Husk også å redegjør kort for grunntrekkene i lovgivningen, og på hvilke punkter de skiller seg fra hverandre. Hvis oppgaven blir for omfattende må du velge ut de aspektene som du anser som mest relevante.

REVIDERE PROBLEMSTILLING

Når du har arbeidet med oppgaven din en stund vil du sannsynligvis oppdage aspekter som du ikke tenkte på i utgangspunktet. Du bør derfor være åpen for å revidere problemstillingen din.

Det er mulig at ulikheter i lovgivningen ikke påvirker de biologiske kriminal-tekniske bevisene som er aktuelle i etterforskning av miljøkriminalitet. Hvis dette er tilfellet bør du vurdere å se på en annen type kriminalitet. Det kan også være at du bør endre spørreordet, eller skrive problemstillingen på en annen måte.

Forsøk å skrive om denne problemstillingen:

Hvilke konsekvenser har ulike lovgivning i Norge og USA for politiets mulighet til å bruke biologiske kriminal-tekniske bevis i oppklaringen av miljøkriminalitet?

DU HAR FULLFØRT MODULEN PROBLEMFORMULERING

Du har lært å:

- bruke brainstorming for å finne et tema
- bearbeide et tema ved hjelp av tankekart
- formulere en problemstilling

